

Hammedde Fiyat Artışlarına Karşı Sorunlara Değil Çözüme Odaklanılmalı!

Son 4 aylık süreçte plastik hammadde fiyatlarında yaşanan hızlı artışı değerlendiren PAGDER Plastik Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Gülsün, “Özellikle Avrupa’da faaliyet gösteren petrokimya firmalarının bir kısmının force majeure (mücbir sebeplere bağlı olarak üretimin durdurulması durumu) ilan etmesi kalanının ise üretimlerini azaltması ve salgına bağlı olarak tedarik zincirinde yaşanan bozulmalar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de plastik hammadde fiyatlarının hızlı şekilde artmasına sebep olmuştur. Ülkemizin en önemli sektörlerinden olan plastik endüstrisinin bu fiyat artışı sürecini atlattığı ve gelecekte benzer sıkıntıların yaşanmaması için gerek kamu kuruluşlarımızın gerek STK’larımızın sorunlara değil çözümlere odaklanması gerekiyor” dedi.

Lojistik hatlar kurulmalı

Ülkemiz plastik sanayisi tarafından geçtiğimiz yıl tüketilen 10,5 milyon ton hammaddenin yaklaşık olarak %15’inin yurtiçinde üretildiğini kalan %85’lik kısmın ise ithalat yoluyla temin edildiğini, son dönemde fiyatı hızla artan polipropilen (PP), polietilen (PE) ve polivinil klorür (PVC), polistiren (PS), polietilen tereftalat (PET), polibütilen tereftalat (PBT) vb. ürünlerinde ise yurtiçin üretimin talebin ancak %10’unu karşıladığının altını çizen Gülsün, “Mevcut konjonktürde ithalat yoluyla temin ettiğimiz ve kısa vadede yurtiçi talebi karşılayacak kadar üretim tesisi kurmamızın mümkün olmadığı stratejik önemi haiz hammaddelerin arz güvenliğinin sağlanması için lojistik hatların kurulması ve güçlendirilmesi gerekiyor. Zira üreticilerimiz hem hammadde fiyat artışı hem navlun artışı neticesinde rekabet güçlerini hızlı şekilde kaybetmekte. 6 ay öncesinde Uzakdoğu Asya’dan yapılan ithalatta 1.500-2.000 dolar bandında olan navlunun günümüzde 10.000 dolara kadar çıktığını görüyoruz. Üreticimizi bu şoklardan korumak açısından lojistik hatlar büyük katkı sağlayacaktır. Örneğin bu lojistik hatlar kurulmuş ve uzun süreli anlaşmalar yapılmış olsaydı günümüzde üreticilerimiz sadece navlun bedelinden kaynaklı olarak plastik hammaddenin tonu başına 300-400 dolar tasarruf etmiş olurdu” dedi.

Orta vadede petrokimya yatırımları arttırılmalı

Sözlerine devam eden Selçuk Gülsün, “Orta vadede ise ülkemizde çalışması devam eden petrokimya tesislerinin tamamlanması ve bunlara yenilerinin eklenmesi teşvik edilmelidir. Unutulmamalı ki mevcut fiyat artışı Türkiye’ye özgü bir durum değil tüm dünyada benzer fiyatları görüyoruz. Öte yandan, Uzakdoğu Asya’da üretilen hammadde Çin başta olmak üzere bölgenin yoğun plastik talebi ve bölge içinde navlun ücretlerinin çok daha düşük seyretmesi sebebiyle diğer coğrafyalara ihraç edilmemekte. Ayrıca Çin’in tüm dünyaya yoğun bir ihracat gerçekleştirirken karşılığında yeterli ithalat yapmıyor olması navlun fiyatlarını daha da aşağıya çekerek yerel üreticilerine büyük avantaj sağlamakta. Bu sebeplerle ülkemizde hammadde fiyatları Uzakdoğu’dan daha yüksek seyretmektedir. Bu kapsamda ülkemizde kurulacak petrokimya tesisleri arz güvenliğimizi sağlayacak ve sanayimizin tedarik zincirinde meydana gelebilecek şoklara karşı daha dirençli hale gelmesini sağlayacaktır. Benzer şekilde son yıllarda ülkemizde hızla büyümekte olan ve geldiğimiz noktada PETKİM’den daha fazla bir üretime sahip olan plastik geri dönüşüm sektörü de yurtiçi arz güvenliğinin sağlanması için önemli bir araçtır. Yurtiçinde sağlıklı işleyen bir toplama-ayırıştırma sistemi kuruluncaya kadar atık ithalatının yoğun denetimle devam etmesi plastik sektörümüzü de destekleyecektir” dedi.

Spot piyasalardan kontratlı alıma dönülmeli

Sektör işletmelerinin gerekli ölçek büyüklüğüne sahip olmaması ve uluslararası piyasaları yakından takip etmemesi gibi sebeplerle hammadde kontratları yapmadıklarını ve tedarigi spot piyasalar üzerinden yaptığını belirten Gülsün, “Bu durum ise sektörümüzü küresel arz şoklarına karşı daha kırılgan hale getirmekte. Bu noktada işletmelerimizi bilinçlendirmek açısından kamuya ve biz STK’lara

daha çok iş düşüyor. Ayrıca kamunun da desteklemesi ile ortak satınalma kooperatiflerinin önü açılabilirse özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin kontratlı hammadde alımları mümkün olacaktır. Örneğin ABD'nin Ohio eyaletinde faaliyet gösteren GuildCPO 1988 yılından beri boyacılık endüstrisinde üretim yapan üyelerine ortak satın alma hizmeti sağlamaktadır. Ortak satınalma sayesinde pazarlık güçleri artan işletmeler ise daha rekabetçi hale gelmektedir. Benzer çalışmaların ülkemizde de yürütülmesi fayda sağlayacaktır" dedi.